

POSTANOWIENIE

Dnia 11 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski (przewodniczący)

SSN Adam Tomczyński (sprawozdawca)

SSN Paweł Zubert

Protokolant Karolina Majewska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Krajowej Izby
Radców Prawnych radcy prawnego Anny Kończyk
w sprawie M. Ł.- K.

obwinionej z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz.
U. 2016 poz. 233 ze zm.) w zw. z art. 6, art. 8, art. 11 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy
Prawnego w brzmieniu obowiązującym od dnia 1.07.2015 r., które to przepisy
Kodeksu mają w sprawie zastosowanie na mocy § 2 uchwały nr 3/2014
Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22.11.2014 r.
po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej na rozprawie
w dniu 11 czerwca 2019 r.,
kasacji wniesionej przez obrońcę obwinionej
od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych
z dnia 21 września 2018 r., sygn. akt WO – [...] utrzymującego w mocy orzeczenie
Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...] z
dnia 7 grudnia 2017 r. sygn. akt OSD/[...],

postanawia:

I. kasację oddalić;

II. kosztami postępowania w wysokości 20 (dwudziestu) złotych
obciążyć obwinioną.

UZASADNIENIE

II DSI 11/19

I. Opis zarzutu

Radca prawny M. Ł.-K. została obwiniona:

że pismem z dnia 18 kwietnia 2016 r. skierowała do H. B. wezwanie do zapłaty kwoty 500.000,00 złotych w terminie 21 dni od nadania wezwania listem poleconym tytułem kary umownej za naruszenie § 8 ust. 1 i 2 Porozumienia z dnia 14 października 2014 r., zawartego przed notariuszem A. C. w Kancelarii Notarialnej w K. rep. A [...], w związku ze złożeniem zeznań przed Rzecznikiem Dyscyplinarnym Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...] przez co radca prawny M. Ł.-K. zachowała się nieetycznie, tj. o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 233) w związku z art. 6, art. 8 i art. 11 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r., które to przepisy Kodeksu mają w sprawie zastosowanie na mocy § 2 uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r.

II. Opis orzeczenia Sądu I instancji.

Orzeczeniem z dnia 7 grudnia 2017 r., sygn. akt OSD/[...] (R [...]), Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...] obwinioną radcę prawnego M. Ł.-K.:

- 1) uznał za winną popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 233) w związku z art. 6, art. 8 i art. 11 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r., które to przepisy Kodeksu mają w sprawie zastosowanie na mocy § 2 uchwały nr

3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r.;

- 2) za przewinienie dyscyplinarne określone w pkt 1) na podstawie art. 65 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 233) wymierzył obwinionej karę nagany;
- 3) na podstawie art. 65 ust. 2a ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 233) orzekł wobec obwinionej zakaz wykonywania patronatu na czas pięciu lat;
- 4) na zasadzie art. 74⁶ ust. 1 i 2 ustawy o radcach prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 233) obciążył obwinioną zryczałtowanymi kosztami postępowania w kwocie 3.000,00 złotych (słownie: trzy tysiące złotych).

III. Odwołanie obwinionej.

Od niniejszego orzeczenia obwiniona wniosła w dniu 16 kwietnia 2018 r. odwołanie, w którym wnioskowała o zmianę zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienie od zarzutu postawionego wnioskiem o ukaranie. Ponadto wniosła o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania za wszystkie instancje w tej sprawie według norm prawem przepisanych. Natomiast samemu zaskarżonemu orzeczeniu zarzuciła:

- 1) naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia (art. 438 pkt 2 kpk) w postaci obrazy art. 7 kpk w związku z art. 410 kpk w związku z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych, poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, a to niezgodnej z zasadami prawidłowego rozumowania i wskazań wiedzy oceny treści Porozumienia z dnia 14 października 2014 r., wyjaśnień obwinionej oraz zeznań pokrzywdzonej, jak również wezwania do zapłaty z dnia 18 kwietnia 2016 r. i poczynienie nieprawidłowych wniosków, że § 8 Porozumienia z dnia 14 października

2014 r. nie dotyczył H. B. oraz że zapis odnośnie kar umownych nie mógł pokrzywdzonej dotyczyć z uwagi na regulację etyczną radców prawnych;

- 2) błąd w ustaleniach stanu faktycznego przyjętego za podstawę orzeczenia, który mógł mieć wpływ na jego treść w postaci bezpodstawnego uznania, że zapis zawarty w § 8 Porozumienia z dnia 14 października 2014 r. nie mógł dotyczyć H. B., podczas gdy prawidłowa wykładnia oświadczenia woli przedmiotowego zapisu, zgodna z przepisami powszechnie obowiązującymi determinowała wniosek przeciwny;
- 3) błąd w ustaleniach stanu faktycznego przyjętego za podstawę orzeczenia, który mógł mieć wpływ na jego treść w postaci bezpodstawnego uznania, że wezwanie do zapłaty z dnia 18 kwietnia 2016 r. dotyczyło złożonego przez H. B. zeznania w sprawie zainicjowanej przez D. B. (OSD/[...]) czy zeznań złożonych przez pokrzywdzoną w sprawie R [...], co nie jest prawdą, natomiast wezwanie do zapłaty z dnia 18 kwietnia 2016 r. ma związek z zainicjowanym przez pokrzywdzoną wbrew zapisowi, zawartemu w § 8 Porozumienia z dnia 14 października 2014 r. postępowania dyscyplinarnego przeciwko M. Ł.-K. (prowadzonego pierwotnie pod sygnaturą R [...]);
- 4) naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia (art. 438 pkt 2 kpk) w postaci obrazy art. 167 kpk w związku z art. 170 § 1 pkt 2 kpk w związku z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych i bezzasadne oddalenie wniosków dowodowych obwinionej, a to z przesłuchania w charakterze świadków M. G., P. W. i A. B. na okoliczność przyczyn, celów wprowadzenia § 8 do Porozumienia z dnia 14 października 2014 r. oraz osób biorących udział w przygotowaniu i podpisaniu tego Porozumienia, braku zastrzeżeń co do treści ww. zapisu oraz ustalenia kogo miał dotyczyć ów § 8, podczas gdy ww. wnioski dowodowe w świetle wzorca kontroli instancyjnej oraz sprzecznych stanowisk między pokrzywdzoną a obwinioną nie były udowodnione, natomiast sposób rozumienia wskazanego w § 8 Porozumienia z dnia 14 października 2014 r. miał istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia tej sprawy, co w konsekwencji rzutowało na naruszenie art. 2 § 2 kpk w związku z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach

prawnych, to jest zaniechanie wyjaśnienia sprawy i zaniechanie dojścia do prawdy obiektywnej;

- 5) naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia (art. 438 pkt 2 kpk) w postaci obrazu art. 424 § 1 pkt 2 kpk w związku z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych, które polegało na niedostatecznym wyjaśnieniu podstawy prawnej kontrolowanego rozstrzygnięcia, a zwłaszcza sposobu rozumowania poszczególnych wzorców etycznego zachowania, które rzekomo obwiniona naruszyła, co pozbawia stronę bierną kontroli prawidłowości stosowania przepisów materialnoprawnych w tej sprawie i podjęcia konstruktywnej polemiki na etapie powstępowania odwoławczego.

IV. Orzeczenie sądu II instancji

Orzeczeniem z dnia 21 września 2018 r., sygn. akt WO-[...], Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w [...]:

- 1) utrzymał w mocy orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...] z dnia 7 grudnia 2017 r., sygn. akt OSD/[...];
- 2) zasądził od obwinionej koszty postępowania odwoławczego poniesione przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w kwocie 1.250,00 (słownie: jeden tysiąc dwieście pięćdziesiąt) złotych na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych w [...].

V. Kasacja obrońcy obwinionej i zarzuty zawarte w tym środku zaskarżenia

Obrońca obwinionej adwokat J. W. złożyła w dniu 13 listopada 2018 r. kasację od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z dnia 21 września 2018 r. Zaskarżyła je w całości na korzyść obwinionej w oparciu o art. 62² pkt 1 ustawy o radcach prawnych, a także art. 518 kpk w związku z art. 425 i art. 427 § 1 kpk w związku z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych. Obrońca zarzuciła orzeczeniu w oparciu o art. 523 § 1 w związku z art.

526 kpk rażące naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia w postaci obrazy:

- 1) art. 17 § 1 pkt 1 kpk w związku z art. 414 § 1 w związku z art. 458 kpk oraz art. 437 § 2 kpk w związku z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych, które polegało na zaniechaniu zmiany orzeczenia sądu I instancji i uniewinnienia obwinionej od postawionego jej wnioskiem o ukaranie zarzutu, podczas gdy materiał dowodowy zebrany w sprawie dawał po temu podstawy;
- 2) art. 433 § 2 w związku z art. 457 § 3 kpk oraz wadliwie rozważenie przez sąd II instancji postawionego w odwołaniu zarzutu błędnego ustalenia stanu faktycznego przez sąd I instancji, polegającego na tym, że wezwanie do zapłaty skierowane do pokrzywdzonej w dniu 18 kwietnia 2016 r. dotyczyło złożonego przez H. B. zeznania w sprawie zainicjowanej przez D. B. (sprawa R [...]), podczas gdy materiał dowodowy przemawiał za tym, że odnosiło się ono do zainicjowanego przez H. B. wbrew § 8 Porozumienia z dnia 14 października 1014 r. postępowania dyscyplinarnego przeciwko M. Ł.-K., co skutkowało niesłusznym skazaniem dyscyplinarnym obwinionej;
- 3) art. 433 § 2 w związku z art. 457 § 3 kpk oraz zaniechanie rozważenia przez sąd II instancji postawionego w odwołaniu na stronie 4 uzasadnienia, zarzutu naruszenia art. 424 § 1 pkt 1 kpk w związku z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych, a to zaniechania przez sąd I instancji podania motywacji odmowy wiarygodności złożonych w sprawie wyjaśnień obwinionej;
- 4) art. 433 § 2 w związku z art. 457 § 3 kpk oraz wadliwe rozważenie przez sąd II instancji postawionego w odwołaniu zarzutu obrazy art. 424 § 1 pkt 2 kpk w związku z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych, które polegało na niedostatecznym wyjaśnieniu przez sąd I instancji podstawy prawnej kontrolowanego rozstrzygnięcia, a zwłaszcza sposobu rozumienia poszczególnych wzorców etycznego zachowania, które rzekomo obwiniona naruszyła, co pozbawia stronę bierną kontroli prawidłowości stosowania

przepisów materialnoprawnych w tej sprawie i podjęcia konstruktywnej polemiki.

Obrońca obwinionej na podstawie art. 518 w związku z art. 427 § 1 kpk oraz zgodnie z art. 537 § 2 kpk w związku z art. 17 § 1 pkt 1 w związku z art. 414 § 1 w związku z art. 458 kpk w związku z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych wniosła o przyjęcie kasacji do rozpoznania oraz uchylenie zaskarżonego orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z dnia 21 września 2018 r. oraz orzeczenia z dnia 7 grudnia 2017 r. Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...] w sprawie OSD/[...] i o uniewinnienie M. Ł.-K. od postawionego jej wnioskiem o ukaranie zarzutu oraz o zasądzenie na rzecz obwinionej kosztów postępowania za obie instancje według norm prawem przepisanych. Ponadto wniosła o zasądzenie na rzecz obwinionej kosztów postępowania w tym obrony za postępowanie kasacyjne według norm prawem przepisanych.

VI. Rozważania Sądu Najwyższego

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Żaden z podniesionych przez obrońcę obwinionej zarzutów kasacyjnych nie zasługuje na uwzględnienie. Wszystkie odnoszą się do rażącego naruszenia przepisów postępowania i w swej istocie były już analizowane na etapie zgłoszenia zarzutów odwoławczych.

W przypadku pierwszego zarzutu kasacji mamy *de facto* do czynienia z podważeniem istoty całego rozstrzygnięcia zapadłego w postępowaniu odwoławczym ze względu na dokonaną przez ten sąd ocenę materiału dowodowego. Z przytoczonej przez obrońcę obwinionej podstawy prawnej zarzutu wynika, iż żąda ona wydania wyroku uniewinniającego. Ogólnikowość sformułowanego zarzutu kieruje Sąd Najwyższy do zarzutów jakie w tym zakresie sformułowała obwiniona w swoim odwołaniu, gdzie w pkt 1 zarzuciła Okręgowemu

Sądowi Dyscyplinarnemu Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...] przekroczenie granic swobodnej oceny materiału dowodowego przy ocenie treści Porozumienia z dnia 14 października 2014 r. oraz charakteru wezwania do zapłaty z dnia 18 kwietnia 2016 r. Sąd odwoławczy ocenił zebrany w sprawie materiał dowodowy. Obejmował on nie tylko wspomniane przez obwinioną jej wyjaśnienia i zeznania pokrzywdzonej, ale również dokumenty, jak i korespondencję między stronami wspomnianego porozumienia. Stawianie sądowi *ad quem* zarzutu zaniechania zmiany orzeczenia sądu i braku oceny działań sądu I instancji nie jest uzasadnione.

Podobnie, nie zasługuje na uwzględnienie zarzut bezzasadnego oddalenia wniosków dowodowych obwinionej, o którym mowa w I zarzucie kasacyjnym w związku z pkt 4 jej odwołania. Sąd odwoławczy uzasadnił swoją ocenę w tej sprawie, określając powody nie przesłuchania M. G., P. W. i A. B.. W przypadku M. G. i A. B. dodatkową przeszkodą wysłuchania w charakterze świadków był obowiązek zachowania przez nich tajemnicy radcowskiej.

Drugi zarzut kasacji również nie zasługuje na uwzględnienie. Obwiniona zarzuciła w nim wadliwe rozważenie przez sąd II instancji postawionego w odwołaniu zarzutu błędnego ustalenia, że wezwanie do zapłaty skierowane do pokrzywdzonej w dniu 18 kwietnia 2016 r. dotyczyło złożonego przez nią zeznania w sprawie zainicjowanej przez D. B., podczas gdy materiał dowodowy przemawiał za tym, że odnosiło się ono do zainicjowanego przez H. B. postępowania dyscyplinarnego przeciwko obwinionej. W tym ujęciu zarzut stanowi powtórzenie zarzutu odwoławczego ujętego w pkt 3 odwołania obwinionej. Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w [...] odnosząc się do tego zarzutu przytoczył chronologiczny ciąg zdarzeń, z którego wynika, że w dacie wystawienia wezwania do zapłaty obwiniona nie dysponowała jeszcze wiedzą o wniesieniu przez pokrzywdzoną skargi w dniu 17 grudnia 2015 r. w sprawie R [...], co świadczy o tym, że sąd odniósł się do zarzutu i wnikliwie go zbadał, słusznie uznając, że sam zarzut dyscyplinarny i przypisany czyn obejmują wezwanie do zapłaty niezależnie od przyczyn powstania wezwania.

Również trzeci zarzut kasacji zdaniem Sądu Najwyższego nie zasługuje na uwzględnienie. Zarzut kasacyjny oparty wyłącznie na przywiązaniu obwinionej do własnej wersji oceny prawnej konkretnej czynności prawnej nie może być uzasadniony. Sąd II instancji dał temu wyraz akcentując, że „pełnomocnik działający na rzecz klienta nie może czy to w umowie, czy to w porozumieniu z góry wykluczyć możliwości wszczęcia przeciwko niemu postępowania, w tym dyscyplinarnego, w razie powzięcia na dalszym etapie przez podmiot zlecający obsługę prawną wiedzy o nieprawidłowościach w prowadzeniu sprawy i zabezpieczyć się przed taką możliwością poprzez ustanowienie wysokiej kary umownej”. Treść uzasadnienia kwestionowanego orzeczenia odpowiadała wymogom określonym w dyspozycji art. 424 § 1 pkt 1 kpk.

Zarzut czwarty kasacji także nie zasługuje na uwzględnienie. Odwołuje się on do zarzutu naruszenia art. 424 § 1 pkt 2 kpk poprzez niedostateczne wyjaśnienie przez sąd I instancji podstawy prawnej kontrolowanego rozstrzygnięcia, na który obwiniona powołała się już w pkt 5 swojego odwołania. W ocenie obrońcy obwinionej wyjaśnienie to powinno w szczególności obejmować sposób rozumienia poszczególnych wzorców etycznego zachowania, które naruszyła obwiniona. Sąd Najwyższy w pełni akceptuje zakres wyjaśnienia tej podstawy prawnej przez sąd II instancji. Podkreślił on, że wymóg zwięzłych wyjaśnień, chroni orzeczenia sądowe przed przekształceniem ich w ciąg wykładni poszczególnych przepisów. Także Sąd Apelacyjny w Katowicach w swoim wyroku z dnia 12 czerwca 2014 r. wrócił uwagę, że uzasadnienie orzeczenia koncentrować powinno się na okolicznościach istotnych dla rozstrzygnięcia i zbędne jest poświęcanie uwagi czynnikom i warunkom pozbawionym takiego znaczenia w konkretnej sprawie (wyrok z 12.06.2014 r., II AKa 114/14). Warte podkreślenia w tym miejscu jest również, że podstawą prawną ukarania za delikt dyscyplinarny radcy prawnego jest przede wszystkim art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 233), dla którego konkretne normy etyczne z Kodeksu Etyki Radcy Prawnego mają charakter uzupełniający. Sąd *ad quem* prawidłowo uzasadnił w tym przedmiocie swoje stanowisko, stwierdzając że wystarczającym było wskazanie negatywnego wzorca zachowania w postaci przyjęcia dopuszczalności nałożenia kary umownej w przypadku udziału pokrzywdzonej w postępowaniu dyscyplinarnym.

W ocenie Sądu Najwyższego sąd *ad quem* słusznie, aczkolwiek wyłącznie w incydentalnym wymiarze (na tle kontrowersji związanych z oddaleniem wniosku obwinionej o słuchanie M. G. w charakterze świadka) połączył w uzasadnieniu do swojego orzeczenia z dnia 21 września 2018 r. odpowiedzialność dyscyplinarną obwinionej z faktem nieważności czynności prawnej w zakresie ustanowienia kary umownej w § 8 Porozumieniu z dnia 14 października 2014 r. Była ona niedopuszczalna z racji sprzeczności z ustawą (działanie w celu obejścia ustawy) i zasadami współżycia społecznego (art. 58 § 1 i 2 kodeksu cywilnego) godzącymi w prawa zleceńodawcy do dochodzenia roszczeń czy wszczęcia postępowania dyscyplinarnego wobec pełnomocnika. Na gruncie postępowania dyscyplinarnego wartości te mają swoje odbicie w przywołanych w podstawie prawnej orzeczenia etycznych wzorcach zachowania to jest: rzetelnego wykonywania czynności radcy prawnego (art. 6 Kodeksu Etyki Radców Prawnych); lojalności wobec klienta (art. 8 KERP); przy uwzględnieniu, zakazu podważania zaufania do zawodu radcy (art. 11 ust. 2 KERP). Natomiast żaden z podniesionych w kasacji zarzutów nie podważył w swej istocie zapadłego w sprawie rozstrzygnięcia.

W postępowaniu pojawiła się też kwestia naruszenia art. 413 par. 2 pkt 1 kpk w związku z art 440 kpk z uwagi na nieprawidłowe sformułowanie orzeczenia w części przypisującej winę. Sąd Najwyższy wziął tutaj pod uwagę, że pomimo braku w orzeczeniu stwierdzenia wprost, że sprawca jest winny zarzucanego czynu, wynika to w sposób niebudzący wątpliwości z całości sentencji obejmującej także opis czynu zarzucanego. Połączenie obu elementów orzeczenia jasno wskazuje za jaki czyn obwiniona została skazana, a ponieważ element ten nie był przedmiotem zarzutów odwoławczych ani kasacyjnych, nie powinien być brany pod uwagę przy orzekaniu. W sprawach dyscyplinarnych przepisy kpk stosuje się tylko odpowiednio a elementy gwarancyjne dla obwinionych nie mogą przesłaniać podstawowego przesłania postępowania dyscyplinarnego czyli oceny etycznego postępowania członków korporacji prawniczych. Postępowanie, w którym zastosowanie ma deontologia nie mogą toczyć się według identycznych zasad jak postępowania o charakterze karnym dotyczące osób podejrzanych o popełnienie przestępstw. O ile błędy sądu karnego (profesjonalnie zajmującego się sprawami karnymi) muszą być oceniane *stricte* według kodeksu postępowania karnego, o tyle już

orzeczenia sądów korporacyjnych, gdzie (tak jak w przypadku sądów dla radców prawnych) zasiadają osoby nie zajmujące się bezpośrednio prawem karnym, należy oceniać przez pryzmat celu jakiemu służą czyli wartościowaniu zachowań pod kątem zastosowania norm etycznych. Oceny takich zachowań nie wymagają zastosowania norm gwarancyjnych na podobnym poziomie jak w sprawach karnych.

Mając na względzie powyższą argumentację Sąd Najwyższy oddalił przedmiotową kasację w całości uznając jej zarzuty za bezzasadne.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł stosując art. 70⁶ ust. 2 ustawy o radcach prawnych.

aw